

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин і управління проектами

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Макроекономічний аналіз та моделювання процесів сталого розвитку

Обов'язкова дисципліна

Освітньо-наукова програма «Економіка сталого розвитку»
(назва програми)
Спеціальність 051 Економіка
(вказати: код, назва)
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(вказати: шифр, назва)
Рівень вищої освіти третій науковий рівень (доктор філософії PhD)

Факультет міжнародних відносин

Мова навчання українська

Розробник: Цимбалюк Ірина Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва та маркетингу

Профайл викладача (-ів)

https://wiki.eenu.edu.ua/wiki/Цимбалюк_Ірина_Олександрівна

E-mail: Tymbaliuk.Iren@eenu.edu.ua

Консультації

Очні консультації: за попередньою домовленістю.
(понеділок з 11.00 до 13.00).

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Перехід до сталого розвитку потребує визначення основних закономірностей розвитку країни, знаходження можливих резервів економічного та соціального зростання й екологічної безпеки, виявлення можливих диспропорцій та своєчасного їх усунення. Встановлення взаємозв'язків основних індикаторів соціо-еколого-економічного стану та прогнозування розвитку країни у майбутньому здійснюється на основі проведення макроекономічного аналізу.

Макроекономічний аналіз та моделювання процесів сталого розвитку – це дисципліна, в межах якої розглядаються структурні співвідношення національної економіки за умов сталого розвитку, методи якісного та кількісного аналізу основних показників сталого розвитку країни, макроекономічна політика досягнення цілей сталого розвитку у відкритій економіці, механізм забезпечення безпеки сталого розвитку на різних рівнях, особливості моделювання процесів сталого розвитку. Активне використання на практиці теорії макроекономічного аналізу та моделювання обумовлює важливість вивчення дисципліни студентами PhD рівня та використання отриманих знань, умінь і навичок у процесі написання дисертаційної роботи.

2. Мета навчальної дисципліни: отримання знань і навичок системного мислення щодо методологічних та методичних основ проведення макроекономічного аналізу, теоретичних знань з функціонування національної економіки за умов сталого розвитку та практичних навичок із моделювання процесів сталого розвитку на основі індикаторів національної економіки, дослідження їх взаємозв'язків і прогнозування сталого розвитку країни у майбутньому.

Завдання – засвоєння теоретичних основ побудови альтернативних моделей розвитку та вироблення практичних навичок макроекономічного аналізу задля забезпечення науково-методичного підґрунтя опанування студентами концепції сталого розвитку.

Результатом вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців належної компетентності з проведення макроекономічного аналізу та моделювання процесів сталого розвитку. Формування у студентів PhD рівня здатностей до:

- розуміння базових принципів, методів і підходів сталого розвитку;
- використання методів і методик оцінювання з точки зору сталості створюваних проєктів та обґрунтування рішень у професійній діяльності;
- орієнтування у моделях і системах оцінювання процесів сталого розвитку та використання показників сталості для моніторингу й аналізування економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;
- системного мислення з позицій збереження і відновлення життєпідтримувальних систем задля прогресивного і сталого розвитку суспільства та розуміння і застосування принципів сталого розвитку в наукових дослідженнях,

професійній і соціальній (виробничій і побутовій) діяльності.

Попередні умови, необхідні для вивчення дисципліни. Вища математика. Статистика. Мікроекономіка. Макроекономіка. Оптимізаційні методи та моделі. Економетрія. Прогнозування соціально-економічних процесів.

У результаті вивчення курсу студенти повинні:

знати: сутність, цілі та методи макроекономічного аналізу сталого розвитку країни; основні структурні зв'язки і співвідношення національної економіки за умов сталого розвитку; теоретичні аспекти здійснення макроекономічної політики досягнення цілей сталого розвитку у відкритій економіці; макроаспекти економічної, соціальної та екологічної безпеки сталого розвитку; основні положення концепції сталого розвитку; основні відомості про світові сучасні тенденції в напрямку сталого розвитку людства; теоретичні засади моделювання процесів сталого розвитку;

вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик процесів сталого розвитку; аналізувати фінансування державних витрат для забезпечення процесів сталого розвитку; орієнтуватись у сучасних методиках визначення техногенної, екологічної, економічної, та соціальної безпеки людини; користуватися основним набором індикаторів сталого розвитку; здійснювати моделювання процесів сталого розвитку.

3. Опис навчальної дисципліни

Макроекономічний аналіз та моделювання процесів сталого розвитку – вибіркова дисципліна

1 рік навчання, 1 семестр

90 годин/3 кредити

20/10 лекційних годин,

16/8 семінарських годин

54/72 годин самостійної роботи

Форма підсумкового контролю – залік

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>Інклюзивна економіка</u>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	містових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	1	1	3	90	2	20		16		54		залік
Заочна	1	1	3	90	2	10		8		72		залік

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Методологічні основи макроекономічного аналізу процесів сталого розвитку											
Тема 1. Основні структурні співвідношення національної економіки за умов сталого розвитку	9	2	2			5	9	1	1			7
Тема 2. Методика аналізу сталого розвитку національного господарства	9	2	2			5	9	1	1			7
Тема 3. Макроекономічна політика досягнення цілей сталого розвитку у відкритій економіці	9	2	1			6	9	1	1			7
Тема 4. Аналіз фінансування державних витрат для забезпечення процесів сталого розвитку	9	2	1			6	9	1				8
Тема 5. Механізм забезпечення безпеки сталого розвитку держави та підприємства	9	2	2			5	9	1	1			7
Разом за ЗМ1	45	10	8			29	45	5	4			36
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Моделювання процесів сталого розвитку											
Тема 6. Теоретичні основи дослідження сталого розвитку економічних систем	9	2	1			6	9	1	1			7
Тема 7. Аналіз підходів щодо моделювання сталого розвитку регіональних систем	9	2	1			6	9	1	1			7
Тема 8. Світовий досвід моделювання сталого розвитку	9	2	2			5	9	1	1			7
Тема 9. Особливості економіко-математичного моделювання сталого розвитку	9	2	2			5	9	1	1			7
Тема 10. Розробка методів та моделей побудови сценаріїв сталого розвитку	9	2	2			5	9	1				8
Разом за ЗМ 2	45	10	8			29	45	5	4			36
Усього годин	90	20	16			54	90	10	8			72

3.2.1. Теми семінарських або практичних, або лабораторних занять

№	Назва теми
1	Сутність, цілі та завдання сталого розвитку
2	Предмет, об'єкти, зміст і завдання макроекономічного аналізу процесів сталого розвитку
3	Метод і спеціальні прийоми макроекономічного аналізу процесів сталого розвитку
4	Методичні підходи до оцінювання процесів сталого розвитку
5	Теоретичні підходи до моделювання сталого розвитку регіональних систем
6	Зарубіжний досвід моделювання сталого розвитку
7	Особливості економіко-математичного моделювання сталого розвитку
8	Стратегічні перспективи переходу на вектор сталого розвитку економіки України

3.2.2. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Макроекономічний аналіз в системі управління
2	Основні напрями аналізу структури національної економіки
3	Теоретичні засади побудови макроекономічних моделей державної політики
4	Концептуальні засади формування сталого розвитку суспільства в контексті індустрії 4.0
5	«Зелений» ВВП як індикатор сталого розвитку
6	Детермінанти економічного зростання: сутність та особливості
7	Моделювання механізмів оцінки впливу економічного зростання на формування сталого розвитку регіональних систем
8	Характеристика оптимальних стратегій сталого розвитку
9	Моделювання сталого розвитку регіону
10	Моделювання сталого розвитку: процесні й еколого-економічні аспекти проблеми

3.3. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю:

- 1) Усні відповіді на практичних заняттях;
- 2) Формою підсумкового контролю презентація та захист проекту.

Засоби оцінювання: теоретичні фіксовані виступи; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); аналітичні звіти; розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінювання студентів з курсу «Макроекономічний аналіз та моделювання процесів сталого розвитку» здійснюється за 100-бальною шкалою. При визначенні оцінки враховується оцінка за виконання студентом завдань кожного модуля. 1 модуль оцінюється за результатами проведення практичних занять (до 20 балів). 2 модуль – робота на практичних заняттях (до 20 балів). Залік проводиться у формі тестування та усного опитування (до 60 балів).

Шкала оцінювання

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно)з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно)з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	60	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

3.4. Рекомендована література Базова (основна)

1. Макроекономічний аналіз : навчальний посібник [Електронний ресурс] / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, М. А. Мащенко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 275 с.
2. Панчишин С. М., Островерх П. І., Буняк В. Б. та ін. Аналітична економія: Макроекономіка і мікроекономіка: Підручник : у 2 кн. / за ред. С.М. Панчишина, П. І. Островерха. Кн. 2 : Мікроекономіка. 2-ге вид., виправл. і доповн. Київ: Знання, 2014. 390 с.
3. Національні та глобальні детермінанти економічного зростання України : наукова доповідь / за ред. д.е.н. І.М. Бобух ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2018. – 390 с., табл., рис. – Режим доступу : <http://ief.org.ua/docs/sr/299.pdf>
4. Паршин Ю. І. Когнітивне моделювання сталого розвитку національного господарства [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3728>

Допоміжна

1. Мэнкью Г. *Макроекономіка*. Санкт-Петербург : Питер, 2013. 560 с.
2. Айстраханова Д. Д. Результати та перспективи розрахунків оперативних оцінок макроекономічних показників. *Статистика України*. 2004. № 1. С. 9–13.
3. Малиш Н. А. Теоретичні засади побудови макроекономічних моделей державної політики. *Актуальні проблеми державного управління*. 2010. № 2. С. 47-53. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2010_2_8.
4. Сокол Л. М. «Зелений» ВВП як індикатор сталого розвитку. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Серія : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. 2014. Вип. 200(1). С. 305-309. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_econ_2014_200\(1\)_52](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_econ_2014_200(1)_52).
5. Тринька Л. Я., Липчанська О. В. *Економічний аналіз: навчально-методичний посібник*. Київ: Алерта, 2013. 568 с.
6. Федоренко В. Г., Денисенко М. П., Качала Т. М. *Макро- і мікроекономіка: теоретичні аспекти: Навчально-методичний посібник / За ред. В.Г. Федоренка, М.П. Денисенка*. Київ: Алерта, 2013. 728с.
7. Черниш С. С. *Економічний аналіз: навч. посіб.* Київ: Центр учбової літератури, 2010. 312 с.

Інформаційні ресурси у мережі Інтернет.

1. Національний банк України. Url: <http://www.bank.gov.ua>
2. Кабінет Міністрів України. Url: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. - Url: <http://www.me.gov.ua>
4. Міністерство фінансів України. Url: <http://www.minfin.gov.ua>
5. <http://www.ssmc.gov.ua>
6. Державна служба статистики. Url: <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Worldbank. Url: <http://www.worldbank.org>
8. International Monetary Fund. – Url: <http://www.imf.org>